

sagt, at vi nu for Fremtiden skulle fjerne Alt, for kun at holde os til det, der er vort Eget. Der er i dette nordiske Studium ved Siden af det særdeles meget Gode og Gavnlige, det er istand til at yde, en stor Fare, som det forekommer mig, at vi Alle maa have Diet aabent for. Dette Studium af det Oldnordiske, denne Fordybelse i vort eget Gamle er skiftet til at fremkalde for alle dem, der sysselsætte sig dermed, en eiendommelig Art af Ensidighed og Excentricitet, som lukker Diet for alt Andet end dette Gne, og som tror i dette Gne at have fundet den alene saliggjørende Nøgle til den aandelig nationale Fremtid. Den Maade, hvorpaa adskillige „nordiske“ Sprogstuderende behandle det, der er Alle fjært og overantvordet, til os som vort Modersmaal, er kun skiftet til at undergrave Tilliden til dem og Troen paa deres Evne til at føre os paa rette Vej. Det ærede Medlem fortalte os igaar, at det Sprog, som vi talte, det Sprog, som vi skrev i vore Aviser — han var saa venlig ikke at nævne mig med, men jeg antager ikke, at jeg var undtaget herfra — at det Sprog, vi skrev, ikke var Dansk, det maatte vi ikke bilde os ind. Det hedder ikke merepaa Dansk „Bestyrelse“, men alene „Styrelse“, man maa ikke sige „fortræffelig“, men kun „fortrinlig“, og der er i det hele en Mangfoldighed af saadanne Udtryk, som vi dagligdags gaa omkring med paa Læben uden at ane, at vi derved paa det Allergroveste forsynde os imod det Islandske og imod Høinorden. Maa vi være fri for den Art dansk Maalstræv, maa vi bede om at beholde vort Modersmaal ubeskåret, det Sprog, der er udviklet hos os gennem mange Hundrede Aar, det Sprog, i hvilket vore bedste Digtere have skrevet, og i hvilket vore skønneste Tanker ere udtalte, og som virkelig er for godt til at spændes paa denne brutale Prokrustes-Bænk, hvor det ærede Medlem og de, der mene som han, tro at kunne skære Ben og andre Lemmer af det for at faa det passet ind i de oldnordiske

Forsteninger. Og det er denne oldnordiske Retning, som de ville have indført som en af Grenene i de lærde Skoler, for bagefter at bruge den ved Folkehøiskolerne (Bøjse: Nei!). Det ærede Medlem sagde selv ved første Behandling, at vi nødvendig maatte have den ind i de lærde Skoler, fordi vi trængte haardt til den ved Folkehøiskolerne, og det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valckreds (Th. Nielsen) sagde ligeledes idag, at den nordiske Retning var nødvendig, thi vi trængte haardt til ved vore Folkehøiskoler at faa Folk, som vare i Samklang med Folkets dybe Aand, som vilde stige ned til Almuen og ud af den oldnordiske Bevidsthed var istand til at lære den at kjende. Maa jeg da nu spørge alle dem, som anse Folkehøiskolerne for et væsentligt Led i vort menige Folks Fremskridt: Gys de ikke ved Tanken om at faa denne Slags nordiske Studenter sendte ud til Folkehøiskolerne for at oplære de unge Bønderkarle med saadanne Brokker, som i et halvt Aars Tid kunne indprentes dem af det oldnordiske Studium, dette Studium, som er berettiget, naar det gennemtrænges af Bidskabhelighed, men som bliver en Affindighed, naar det i tillærte Stumper skal trænge ned til Massen og bruges som et Opdragelsesmiddel for Bønderkarle (En Stemme: Nei, man skal vel lade dem lære Latin!). Latin? Ja, det vilde i alt Fald være decideret bedre, thi det skaber i alt Fald ikke den Ensidighed og Excentricitet, som er det andet Studiums Følge. Men der er jo ikke Tale om at sætte Latin ind i Folkehøiskolerne. Jeg spørger: Have Folkehøiskoler ikke i deres nuværende Tilstand været istand til at tage et Opsving, som vidner om, at den lærde Undervisning ikke er saa ganske ueffen til at bringe Noget tilveie ogsaa for denne Art Skoler? Og hvad trænge saadanne Folkehøiskoler mest til? Til Lærere i de exakte Discipliner, i Realvidenskaberne, i Naturvidenskaberne. Natu rvi denskaberne og Historie ere de to Led, hvorpaa Folkehøiskolerne kunne arbejde, men